Propozitia - clasa a V-a

Prof. Andrei D.

Sintaxa

- Parte a gramaticii care studiază funcţiile cuvintelor şi ale propoziţiilor în vorbire şi care stabileşte regulile privitoare la construirea propoziţiilor şi a frazelor.

Cuvântul

- Unitate de bază a vocabularului care reprezintă asocierea unui sens şi a unui complex sonor.

Propoziția

- Este o comunicare cu un singur predicat.
- Ex. Maria cântă frumos.

  Maria este harnică.

Fraza

- Este o comunicare alcătuită din două sau mai multe propoziţii.
- Ex. Maria cântă/1 şi dansează/2

Maria este curioasă,/1 dar nu îndrăzneşte/2 să o arate./3

Enunțul

- Este o comunicare independentă şi suficientă din punct de vedere al înţelesului.

Tipuri de propoziții

- 1. După structură:

- simple: Plouă. Maria stă.

-dezvoltate: Mama scrie acum o poezie patriotică.

Tipuri de propoziții

- 2. După aspectul predicatului:

- Afirmative: Maria dansează.
- Negative: Muzica nu se aude.

Tipuri de propoziții

- 3. După scopul comunicării:

-enunţiative: Vom da lucrare.

-interogative: Ai învăţat tot?

-exclamative: Ce frumos scrii!

Minitest – Ştiu că poţi!

- Se dă textul:” De la tata am moştenit vocea extraordinară. Mama nu cânta atât de frumos. Ea desena. Câteodată îşi exersa talentul scrisului”.

1. Identifică în text o propoziţie afirmativă şi o propoziţie negativă.
2. Transformă primele două propoziţii dezvoltate în propoziţii simple.
3. Identifică propoziţia simplă din text şi transform-o în propoziţie dezvoltată.

4. Identifică felul următoarelor propoziţii:

A) Nu pleca!

B) Pleci la mare?

C) Tu pleci la bunici duminica viitoare.

5. Alcătuieşte propoziţii respectând criteriile:

a) Dezvoltată, negativă, interogativă

b) Simplă, afirmativă, enunţiativă

c) Dezvoltată, afirmativă, exclamativă

Salata de cuvinte

Ordonează cuvintele pentru a obține un proverb despre prietenia adevărată

- mă
- Doamne
- prieteni
- că
- Fereşte-mă
- de
- eu
- feresc
- duşmani
- de

“Ascultă, priveşte şi taci...
Ascultă, să-nveţi să vorbeşti.
Priveşte, să-nveţi să clădeşti.
Şi taci, să-nţelegi ce să faci...
Ascultă, priveşte şi taci!” (I. Minulescu)

Câtepropoziții sunt?